

Nr 309.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående försäljning av visst till Seminghundra häradsallmänning i Stockholms län hörande område; given Stockholms slott den 19 mars 1920.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att ett i statsrådsprotokollet omförmält, till Seminghundra häradsallmänning hörande, i Skånella socken av Stockholms län beläget område i och vid sjön Fysingen må, sådant det angives å en i nämnda protokoll omförmäld, år 1906 av dåvarande vice kommissionslantmätaren Konrad Jansson upprättad karta, försäljas mot en köpeskillning av 10,000 kronor under villkor,

att köpeskillningen användes till betalning av för allmänningsdelägarnas räkning inköpt skogsmark eller till ytterligare inköp av dylik mark, samt

att den mark, som sålunda förvärvats eller kan komma att förvärfvas, erhåller allmännings natur och sammanföres under gemensam hushållning med ovannämnda allmänning.

De till ärendet hörande handlingar och kartor skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

O. Nilsson.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 mars 1920.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BRANTING,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena friherre PALMSTIERNA,
Statsråden: UNDÉN,
 THORSSON,
 OLSSON,
 SANDLER,
 NOTHIN,
 NILSSON,
 ERIKSSON,
 SVENSSON,
 HANSSON.

Departementschefen, statsrådet Nilsson anförde:

I en till länsstyrelsen i Stockholms län ingiven, till Kungl. Maj:t ställd ansökning hava delägarna i Seminghundra häradsallmänning anhållit om godkännande av deras vid sammanträde den 18 augusti 1919 fattade beslut om försäljning av allmänningens andel i sjön Fysingen inom Skånella socken för en köpeskillning av tillhopa 10,000 kronor i enlighet med vilkorligt upprättade köpekontrakt. Till stöd för denna framställning har anförts, att årliga inkomsten av det till försäljning ifrågasatta området dittills ej uppgått till mer än 360 kronor samt att delägarna inköpt ett område om 36 hektar 28 ar skogsmark för 13,000 kronor med beräkning att till likviderande av detta köp få använda köpeskillingen för allmänningens andel i sjön Fysingen.

Enligt bifogat utdrag av det vid nämnda sammanträde förda protokoll hade därvid ej mindre godkänts upprättade förslag till kontrakt angående försäljning i två lotter av den till allmanningen hörande delen av sjön Fysingen, den ena delen till ingenjören B. J. F. Andersson å Vallstanäs för 7,000 kronor och den andra delen till handlanden A. T. Westerberg i Rosersberg för 3,000 kronor, än även fattats beslut om inköp av ett till egendomen Skånellaholm hörande skogsområde.

Av de jämväl bifogade köpekontrakten inhämtas, att den till ingenjören Andersson försålda delen av sjön Fysingen vore belägen söder om en viss angiven linje och innehölle en areal av 72.85 hektar, under det att den del av sjön, som vore belägen norr om nämnda linje, med en areal av 35.60 hektar försåldts till handlanden Westerberg, allt enligt två av extra lantmätaren Herman Lindahl år 1919 upprättade kartor, samt att det från Skånellaholm inköpta området utgjordes av lägenheten Norrskogen, avsöndrad från 3 mantal Bensta i Skånella socken.

Länsstyrelsen har förklarat sig icke hava något att erinra mot den ifrågasatta försäljningen, under villkor att för densamma inflytande medel användes till inköp av skogsmark att tilläggas allmanningen och sammanföras under gemensam hushållning med denna.

Domänstyrelsen har efter hörande av vederbörande jägmästare och överjägmästare i likhet med dessa förklarat sig icke hava något att erinra mot bifall till ansökningen på de villkor länsstyrelsen föreslagit.

Kammarkollegium har i ärendet infordrat yttrande från sitt fjärde arkivkontor, som anført i huvudsak följande. Seminghundra häradsallmanning vore till särskilda delar belägen inom Vidbo, Lunda och Skånella socknar och funnes upptagen i gällande jordebok för en var av nämnda socknar bland kronolägenheter under allmän disposition med benämningen Häradsallmanning nr 1. Den del av häradsallmanningen, varom i ärendet vore fråga, vore belägen inom Skånella socken och låge ej i sammanhang med allmanningens övriga område. År 1906 hade av dåvarande vice kommissionslantmätaren Konrad Jansson i behörig ordning företagits utstakning av rågångarna omkring, bland annat, ifrågavarande allmänningssdel. Härvid uppkommen, till vederbörande domstol förvisad tvist beträffande vissa av nämnda rågångssträckor hade slutligen avgjorts genom Kungl. Maj:ts dom den 3 juni 1912. I övrigt hade utstakningen vunnit laga kraft. I enlighet med omförmälda dom och den laga kraftvunna utstakningen sträckte sig rågångarna omkring merberörda allmänningssdel utefter räta linjer mellan de å Janssons karta med XIII, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX, XX, XXIII och XXIV betecknade punkter. Vad beträffade det till ingenjören Andersson för-

sålda området, av vars areal, 72.85 hektar, omkring 7 hektar utgjorde land och återstoden vattentäckt område, finnes icke någon anledning till anmärkning mot den i kontraktet åberopade arealuppgiften. Vidkommande däremot den till Westerberg försålda delen innehölle kontraktet motstridiga uppgifter i fråga om områdets omfattning. Med bestämmelsen att upplåtelsen innefattade den del av ifrågavarande allmänningsområde, som vore belägen norr om en viss linje, överensstämde nämligen icke uppgiften rörande det upplåtna områdets areal, vilken senare uppgift hänförde sig till den av Lindahl upprättade kartan. Enligt denna inginge i den uppgivna arealen, 35.60 hektar, icke det enligt ovan anförda dom till allmanningen jämväl hörande område, som å 1906 års rågångskarta omslöttes av räta linjer emellan punkterna XIII, XIV, XXIII och XXIV och som å Lindahls karta oriktigt angivits tillhöra lägenheten Ströms ängsfjäll, varjämte icke iakttagits den brytning av rågången mot Åhusby by, som å Janssons karta betecknades av punkterna XX och XXI. Denna tvetydighet i kontraktet borde undanröjas. I fråga om lägenheten Norrskogen hade arkivkontoret inhämtat, att länsstyrelsen den 29 november 1919 fastställt avsöndring av berörda lägenhet från hemmanen Bensta nr 1, 2 och 3 i Skånella socken, varefter lägenheten införts i jordregistret med beteckningen Norrskogen nr 1 samt att lägenheten gränsade i väster till häradsallmanningen och i norr till ett område av hemmanen Ösby i Lunda socken, vilket område tidigare skulle hava förvärvats och tillagts allmanningen.

Med anledning av arkivkontorets anmärkning beträffande rätta omfattningen av den allmänningssdel, som avsetts skola försälas till förbemålde Westerberg, har till kammarkollegium ingivits en av de vid sammanträdet den 18 augusti 1919 närvarande sockenombuden under-tecknad handling, innefattande förklaring att i berörda försäljning skulle ingå hela det till allmanningen hörande området norr om förenämnda skillnadslinje.

Kammarkollegium har anført, att den omständighet, att det till försäljning ifrågasatta området huvudsakligen utgjordes av sjö, vars stränder endast i mindre utsträckning tillhörde häradsallmanningen, i förening med det förhållande, att området ej vore beläget i sammanhang med de till allmanningen i övrigt hörande ägor, talade för att detta område med större fördel borde kunna utnyttjas av ägarna till angränsande marker än av allmänningssdelägarna. Den inkomst området lämnade allmänningssdelägarna vore även enligt vad handlingarna gäve vid handen, åtminstone för närvarande jämförelsevis obetydlig.

Under sådana förhållanden ville det synas, som om det, då tillfälle till försäljning av området nu förefunnes och anmärkning icke förekommit mot den erbjudna köpeskillings belopp, vore ändamålsenligare, att allmänningsdelägarna nu finge försälja ifrågavarande område och använda köpeskillingen till inköp av annat för ändamålet lämpligare område. Vid dylik anordning föreläge ingen omständighet, som från det allmännas sida borde vålla hinder mot försäljningen. Kollegium tillstyrkte därför, att det till Seminghundra häradsallmänning hörande område i och vid sjön Fysingen, sådant detta område avfattats å 1906 års ovan omförmälda rågångskarta, måtte få försäljas för en köpeskillning av 10,000 kronor, under villkor att försäljningsbeloppet användes till inköp av annat område, som borde tilläggas den återstående delen av allmänningen och förenas under gemensam förvaltning med densamma. Då kollegiet i saknad av nödig utredning icke vore i tillfälle bedöma, huruvida den av allmänningsdelägarna i sådant syfte förvärvade lägenheten Norrskogen vore för ändamålet lämplig eller kunde anses i värde motsvara den för densamma överenskomna köpesumman, hemställde kollegiet, att länsstyrelsen måtte få sig ålagt tillse, att allmänningsdelägarna efter vederbörlig utredning i berörda hänseende till Kungl. Maj:ts inkomme med framställning om godkännande av inköpet av sagda lägenhet eller ock förslag till inköp av annat lämpligt område.

Jag anser mig kunna förorda bifall till ansökningen på de av myndigheterna föreslagna villkor. Beträffande tillsyn över att den skogsmark, som inköpes, må vara för allmänningen lämplig och hava minst samma värde som köpeskillingen för det försälda området, torde Kungl. Maj:ts framdeles vilja meddela beslut i huvudsaklig överensstämmelse med kammarkollegiets förslag. Departements-
chefen.

Med hänsyn till bestämmelserna i förordningen den 26 januari 1894 angående hushållningen med de allmänna skogarna i riket lärers liksom förut skett vid områdesförsäljningar från häradsallmänningar riksdagens medgivande till försäljningen böra inhämtas.

Jag hemställer därför, att Eders Kungl. Maj:ts måtte föreslå riksdagen medgiva,

att ifrågavarande till Seminghundra häradsallmänning hörande, i Skånella socken av Stockholms län belägna område i och vid sjön Fysingen må, sådant det angives å omförmälda, år 1906 av dåvarande vice kommissionslantmätaren Konrad Jansson upprättade karta, försäljas mot en köpeskillning av 10,000 kronor under villkor,

att köpeskillingen användes till betalning av för allmänningsdel-
Bihang till riksdagens protokoll 1920. 1 saml. 261 häft. (Nr 309.)

ägarnas räkning inköpt skogsmark eller till ytterligare inköp av dylik mark, samt

att den mark, som sålunda förvärvats eller kan komma att förvärfvas, erhåller allmännings natur och sammanföres under gemensam hushållning med ovannämnda allmänning.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställen behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga ... till detta protokoll utvisar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Allan Tigerschiöld.